

Orientační měření zrakové ostrosti

Zraková ostrost (vizus) je schopnost oka identifikovat dva body blízko sebe jako dva oddělené objekty. Standardní vyšetřovací vzdálenost je 6 m a provádí se známými Snellenovými optotypy. Je však třeba si uvědomit, že stanovení vizusu touto metodou je spíše orientační a závisí na dalších okolnostech, např. na osvětlení, na čtecí vzdálenosti, na typu písma, atd. Vizus pro čtení se orientačně určuje z konvenční čtecí vzdálenosti 25 cm obvykle pomocí Jaegrových čtecích tabulek. **Vizus do dálky není totiž směrodatný pro schopnost zrakové práce do blízka a naopak!**

Hodnota vizusu se pak zjišťuje tak, že klient čte text od největší velikosti písma postupně k velikostem menším a vizus se stanoví podle nejmenší velikosti ještě přečteného textu. Čtecí tabulky lze adaptovat pro čtení na monitoru kamerové lupy nebo počítače, což je pro stanovení optimální pomůcky tohoto typu vhodnější než test z papíru. Je však nutné dodržet čtecí vzdálenost a dbát na správnou velikost textu promítaného na obrazovku - pozorovanou velikost promítaného písma ovlivňuje velikost monitoru, jeho rozlišení a případně v zařízení nastavená velikost zvětšení. Dobrou pomůckou pro zjištění orientační hodnoty vizusu nablízko jsou **redukované Jaegrovy tabulky**. Úplné Jaegrovy tabulky jsou totiž poměrně rozsáhlé a pokrývají až 24 hodnot velikostí textu.

Jaegrovy tabulky uzpůsobené pro stolní kamerovou lupu

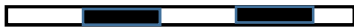
Na další stránce jsou redukované Jaegrovy tabulky. Ty si vytiskněte na tiskárně a položte vytištěnou stránku na čtecí stůl kamerové lupy. Tabulky jsou navrženy pro promítání na monitoru, správnou velikost určuje měřítko v záhlaví: Nastavte velikost zvětšení lupy tak, aby kalibrační měřítko vlevo nahoře zobrazené na obrazovce bylo dlouhé právě 4,5 cm, správnou vzdálenost odměříte pravítkem přiloženým k obrazovce.

Posadte klienta tak, aby jeho čtecí vzdálenost byla po dobu celého testu fixována a činila 25 cm nebo 30 cm. Klient čte text od největší velikosti postupně k velikostem menším a vizus se stanoví podle nejmenší velikosti ještě přečteného textu: Vedle naposledy ještě přečteného odstavce jsou pak vpravo hodnoty odpovídajícího vizusu rovné V25 (pro čtecí vzdálenost 25 cm) nebo V30 (pro čtecí vzdálenost 30 cm).

Příklad: Testovaný klient čte text na obrazovce ze vzdálenosti 25 cm, čte text od největšího písma k nejmenšímu shora dolů a ještě přečte odstavce "*Léky, které jsou schopné ovlivňovat duševní stav ...*" a následující odstavce již bez chyb přečíst nedokáže. Vedle naposledy přečteného odstavce je orientační hodnota vizusu pro čtecí vzdálenost 25 cm rovna $V_{25} = 25/100 = 0,25$. Takto lze orientačně stanovit, zda by vyšetřovaný klient mohl mít nárok na příspěvek na zakoupení pomůcky či nikoli.

Poznámka: Podobným postupem lze pomocí redukovaných čtecích tabulek testovat orientační hodnotu vizusu i na monitoru počítače, je však nutné zajistit, aby velikost textu zobrazovaného na monitoru počítače byla kalibrována na kalibrační úsečku vlevo nahoře na délku 4,5 cm.

Měřítka: 4,5 cm

Naříkáš nad svým neštěstím. Kdybys zkoumal, co zakoušejí jiní, méně bys pak žaloval na své vlastní utrpení.

Žádný den bez činu. Vidíš, jak otáčí se stroj světa, když my pracujeme zvolna. Nebuď v práci loudavý, ač nechci, abys byl kvapný. Rozvaž, co činiti třeba, do rozvážné věci se rychle dej, aby ti sluníčko nikdy nesvítilo marně.

Kdo by neznal slavné doby pašijového týdne, krásné poezie velikonočních dnů, provanutých jarními výdechy země, prozářených tichou nádherou velikého nebes vzkříšení. V jeho slávě prvními drny země se odívá a zelená, měkká, až do zlata jasná.

Jaro se již hrulo k nám do Klenčí ze všech stran, přes hory a doly letělo, ze země pučelo, ve vodách zpívalo, po lesích šumělo a pod modrým nebem jávalo. Po jívách se zaleskly stříbrnou šedí kočičky, bílé břízky si první vpletly do vlasů jemné, jako ze stříbra vytepané lístky.

Léky, které jsou schopné ovlivňovat duševní stav, nazýváme psychofarmaka. Jejich důležitost v lékařství během minulého století neobyčejně vzrostla, když se poznalo, že řada tělesných onemocnění vzniká v podstatě v důsledku poruchy určitých nervových regulací.

Hospodárná a zdravá výživa vyžaduje, aby se jídla podávala na stůl, když jsou nejchutnější. Teplá jídla mají přijít na stůl horká. Proto pro ně, zvláště v chladných dnech, talíře ohříváme nad párou, nebo v troubě. Konvice a omáčnický opláchneme vařící vodou, mísy s jídlem přikryjeme pokličkou.

Chladnoucí, stýdnoucí, tichá, skomírává, smutná jeseň, ale krásná. A v té jeseni bohaté sluncem a mladé ještě klamnou jarní přírodou v době zvelebené a požehnané dary naplněných stodol, sýpek, sklepů a komor. Habrůvka chystá se k nejslavnějším svátkům celého roku, koruně všeho vezdejšího života – k hodům.

Vizus jako zlomek

d[cm]/n[cm]

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{447}$	$\frac{30}{447}$

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{223}$	$\frac{30}{223}$

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{174}$	$\frac{30}{174}$

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{138}$	$\frac{30}{138}$

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{100}$	$\frac{30}{100}$

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{88}$	$\frac{30}{88}$

V ₂₅	V ₃₀
$\frac{25}{63}$	$\frac{30}{63}$

Čtecí tabulky pro promítání na monitoru,
správnou velikost určuje měřítko v záhlaví.

- Praktická nevidomost: vizus < 1/60 (0,02) nebo velmi úzké zorné pole
- Těžká slabozrakost: vizus 1/60 (0,02) až 3/60 (0,05)
- Slabozrakost: vizus 3/60 (0,05) až 6/60 (0,10) nebo zúžené zorné pole